

Venäjän elvytysohjelma hyväksyttiin

■ Venäjällä hallitus pyrkii tehostamaan talouden elvytystoimia. Juhannuksen alla pääministeri **Vladimir Putin** vahvisti hallituksen jo maaliskuussa hahmotteleman elvytysohjelman, jossa painoalueina ovat maan finanssijärjestelmän, asuntorakentamisen, maatalouden, autoteollisuuden ja eräin muiden avainalojen tukeminen.

Uutistoimisto Prime-Tassin mukaan hallitus on myös valmistautunut antamaan taloudellista tukea aluetason työllisyysohjelmille. Pääministerin evästyksen mukaan aluehallintojen johdon pitää kuitenkin valvoa palkkarästien kertymää, tukea paikallista yritystoimintaa ja selvittää liike-elämän sisäisiä kiistoja.

Pääministeri Putin vaati myös aluejohtoa rukkaamaa paikallisia budjet-

teja, koska myös liittovaltion kuluvan vuoden budjettiin on tehty taloustilanteen vaatimia muutoksia.

Venäjän parlamentin ylähuone hyväksyi kesäkuun 17. päivä liittovaltion budjettia koskeneet muutosesitykset myös elvytystoimien osalta. Tämä tarkoittaa muun muassa, että hallitus huolehtii 100 prosenttiin saakka strategisten yhtiöiden velkavastuista ja takaa huomattavilla summilla myös puolustusvälineollisuuden yritysten ja eräiden muiden, erikseen nimettävien yritysten vastuita.

Esityksen mukaisesti Venäjän valtiollista rautatieyhtiötä RZD: tä tuetaan suoraan, eikä yhtiön rahoitustilannetta vahvisteta pääomarahoituksella, kuten aiemmin suunniteltiin.

Troikalla WTO:n jäsenyyteen

■ Venäjä on viime kuukausina vauhdittanut aiemmin tahmeasti edenneen Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin tulliliiton perustamista. Sopimusasiakirjoja allekirjoitettiin loppukeväästä halki-poikki-pinoon-periaatteella ja nyt tavoitteena on tulliliiton voimaan astuminen heti vuoden 2010 alusta lähtien.

Tässä tilanteessa Venäjän ja Kazakstanin ilmoitus jäsenyysneuvottelujen jäädyttämisestä kansainvälisen kauppajärjestön WTO:n kanssa panee miettimään Venäjän kauppoliittisia tavoitteita ja myös mahdollisuuksia.

Venäjä ja Kazakstan olivat edenneet jo pitkälle jäsenyysprosessissa, mutta huonosti salonkikelpoisen

Valko-Venäjän kytkeminen mukaan tulliliiton aikeeseen hakea kollektiivista jäsenyyttä kauppaliitossa mutkistaa entisestään erikoisia lähtöasemia.

Syntynyt tilanne on WTO:n kannalta niin ongelmallinen, ettei sitä ole enemmälti vielä kommentoitu. Joka tapauksessa yli 150 jäsenmaata yhdistävän kauppaliiton historiassa ei yksikään hakijamaa ole toistaiseksi vetänyt hakemustaan takaisin eikä jäsenyyttä ole liioin anonut mikään useamman maan yhteenliittymä.

Venäjälle tulliliitto Valko-Venäjän ja Kazakstanin kanssa on sinänsä nopea ja konkreettinen ratkaisu, joka toimiessaan tuo taloudellisia etuja jo lyhyellä tähtäimellä.

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Venäjän elvytysohjelma hyväksyttiin	1
Troikalla WTO:n jäsenyyteen	1
Suomen vienti Venäjälle romahti puoleen alkuvuonna	2
Pietarin talousfoorumissa syntyi taas bisnestä	2
Venäjän keskuspankki pysyy rahapolitiikassaan	3
Raaka-ainehinnat nousevat pörssikursseja Venäjällä	3
IVY-alueelta odotettua paremmat talousluvut	3
Finanssikriisi katkaisi Venäjän rahoitusmarkkinoiden uudistumisen	4
Ruotsalaispankit selviävä t 150 miljardin kruunun tappioista Baltiassa	5
Säästötoimet iskevät jo palkkoihin Virossa	5
Puola osoitti vahvuutensa EU-vertailussa	6
Lehti palautti mieliin Puolan olot 20 vuotta sitten	6
Ukrainan talous putosi ainakin neljänneksen	7
Venäjä ehdotti IVY:n viljapoolin perustamista	7

Suomen vienti Venäjälle romahti puoleen alkuvuonna

■ Suomen vienti Venäjälle putosi tammi-maaliskuussa puoleen vuoden takaisesta tasostaan. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä lähes kaikkien tärkeimpien tavararyhmien viennin arvo putosi jyrkästi.

Tullihallituksen tilastoyksikön mukaan henkilöautojen viennin arvo jäi 80 miljoonaan euroon eli neljännekseen edellisvuotisesta. Sekä koneiden ja laitteiden että sähköteknisen teollisuuden tuotteiden vienti putosi putosi suunnilleen puoleen viime vuoden tammi-maaliskuuhun verrattuna.

Samalla kuitenkin kemian teollisuuden vienti pysytteli lähellä viime vuoden tasoa. Lääkevalmisteiden vienti jopa jatkoi kasvuaan ja sen arvo nousi kahdella kolmanneksella 76 miljoonaan euroon. Myös kemian perusteollisuuden vienti lisääntyi hieman, mutta muovien ja väriaineyhteiden viennin supistuminen painoi kuitenkin koko kemianteollisuuden viennin viisi prosenttia pienemmäksi kuin viime vuonna.

Kauppan taantuminen näkyy tuontiluvuissakin

Venäjänkaupan jyrkkä taantuminen näkyi myös tuonnissa. Tammi-maaliskuussa tuonti putosi vuositasolla 42 prosenttia arvon jäädessä 1,5 miljardiin euroon. Tuonnin arvoa pudotti kuitenkin osaltaan öljyn tuontihinnan tuntuva lasku vuoden takaiseen verrattuna.

Viime vuonna Suomen kaup-

pa Venäjän kanssa kehittyi selvästi suotuisammin kuin koko ulkomaankaupamme. Vienti Venäjälle kohosi hieman yli 7,6 miljardiin euroon, mikä ylitti edellisvuotisen 13 prosentilla. Vienti lisääntyi lähinnä autoviennin ansiosta, mutta myös koneiden ja lääkevalmisteiden viennin arvo kasvoi selvästi.

Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Venäjän-vienti kuitenkin putosi 47 prosenttia, mikä oli selvästi enemmän kuin koko viennissämme tapahtunut 35 prosentin lasku.

Venäjä oli viime vuonna Suomen suurin kauppakumppani sekä viennissä että tuonnissa. Venäjän osuus koko viennistämme oli 11,6 prosenttia ja tuonnistamme 16,3 prosenttia. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Venäjän vientiosuus putosi 8,9 prosenttiin, mikä jäi jälkeksi Saksan ja Ruotsin vientiasemasta. Tuonnissa Venäjän osuus oli nyt 14,3 prosenttia eli tasan sama kuin Saksankin.

Muuhun EU-alueeseen verrattuna Suomen vienti Venäjälle kehittyi viime vuonna keskimääräistä hitaammin. Kun koko EU:n vienti Venäjälle kasvoi 18 prosenttia oli Suomen kasvutahti vain 13 prosenttia vuonna 2008.

Kolmen suurimman viejämahan viennin kasvu oli tosin hyvin tasaista, sillä Saksa pääsi 15 prosentin, Italia 10 prosentin ja Suomi siis 13 prosentin lisäykseen. Muista tärkeistä viejämahaista kuitenkin esimerkiksi Ranska, Puola, Britannia ja Ruotsi ylsivät suunnilleen neljänneksen kasvuun.

Pietarin talousfoorumissa syntyi taas bisnestä

■ Pietarin kesäkuun alussa pidetyssä kansainvälisessä talousfoorumissa allekirjoitettiin venäläisten osapuolten kanssa useiden miljardien dollareiden arvosta erilaisia liikesopimuksia. Talousministeri **Elvira Nabiullinan** mukaan tarkemmat tiedot ja suuret sopimukset julkistetaan lähiaikoina.

Viime vuonna foorumin aikana vahvistettujen sopimusten kokonaisarvo oli 14,6 miljardia dollaria ja vuonna 2007 summa oli 13,6 miljardia.

Järjestyksessä jo 13. talousfoorumia kokosi aikaisempaan tapaan laajan osanottajajoukon. Järjestelykomitean mukaan tapahtumaan osallistui yli 3 500 edustajaa yhteensä 83 maasta.

Venäjältä foorumiin osallistui virallisen osanottajaluettelon mukaan 559 yritysjohtajaa ja ulkomailta 646 talouselämän edustajaa. Lisäksi mukana olisi viisi valtionpäämiestä, 33 ministeriä, 14 varaministeriä ja 49 kuvernööriä.

Myös kansainvälinen media oli hyvin edustettuna, sillä 29 maasta oli saapunut yhteensä 1 200 toimittajaa ja kommentaattoria.

IDÄNKAUPAN VIENTIPALVELUT

www.compiler.fi

16. vuosikerta

www.compiler.fi

Toimitus/ Markkinointia

Oy Compiler Ab
Osuuskunnantie 50 B
00660 Helsinki
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838

klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Klaus Lehmuskallio
Kaija Pasila-Lehmuskallio
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838

Idänkaupan Vientipalvelut/ Muut informaatiotuotteet

- Compiler Trade Web Site
- Compiler eNews
- Idänkaupan Vientipalvelut –eExtra
- Suomalaisyrietykset Venäjällä –tutkimus

Venäjän keskuspankki pysyy rahapolitiikassaan

■ Venäjän keskuspankki alensi 5.6 ohjaukorkoja 0,5 prosenttiyksiköllä. Koronlasku oli kolmas sitten huhtikuun puolivälin, jolloin keskuspankki alkoi alentaa korkoja. Sekä peruskorko että yön yli -lainakorko ovat nyt 11,5 % ja seitsemän päivän repo-luoton minimikorko 9 %.

Huhtikuuhun asti keskuspankki korotti ohjaukorkoja asteittain pyrkiessään vaimentamaan inflaatiota ja puolustaessaan ruplaa. Sitemmin inflaatio on hidastunut jonkin verran. Toukokuussa kuluttajahinnat olivat 12,3 % viime vuoden vastaavaa aikaa korkeammalla, kun huhtikuussa vuosi-inflaatio oli 13,2 %.

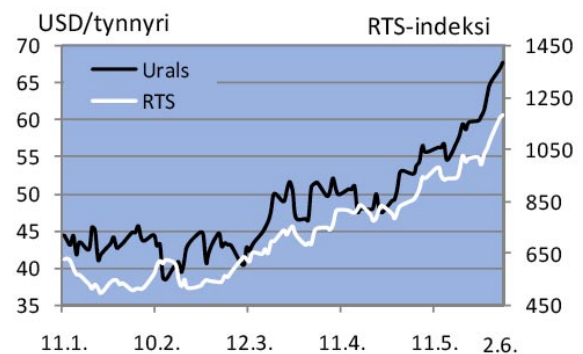
Rupla on vahvistunut viime aikoina raakaöljyn maailmanmarkkinahinnan nousun myötä. Kesäkuun 11. päivänä ruplan eurokurssi oli 43,59 ruplaa ja dollarikurssi 30,93 ruplaa. Tällä tasolla rupla oli viimeksi kuluvan vuoden tammikuussa. Heikoimmillaan rupla oli helmikuussa, jolloin sen eurokurssi oli 46,84 ruplaa ja dollarikurssi 36,43 ruplaa.

Presidentti **Dmitri Medvedev** ilmoitti kesäkuun alkupäivinä ehdottavansa keskuspankin nykyistä pääjohtajaa **Sergei Ignatjovia** kolmannelle kaudelle keskuspankin johtoon. Ignatjevin ansiona pidetään ripeää toimintaa rahoituskriisin vaikutusten levittyä Venäjälle syksyllä 2008. Keskuspankki käynnisti mm. järjestelyn, jolla suurimmat pankit saivat vakuudetonta luottoa keskuspankilta, mikä vakautti niiden tilanteen.

Raaka-ainehinnat nostavat pörssikursseja Venäjällä

■ Venäjän osakemarkkinoiden seuratuin RTS-indeksi nousi toukokuussa yli 30 %. Samaan aikaan Yhdysvaltain suurimpien yritysten pörssikursseja mittaava S&P 500 -indeksi vahvistui 5 % ja vastaava eurooppalainen DJ

RTS-indeksin ja Urals-raakaöljyn hinnan kehitys v. 2009

Lähde: RTS, Bloomberg

Euro Stoxx 50 -indeksi yhden prosentin. Tammikuun pohjastaan RTS-indeksi on noussut 130 %, mutta on edelleen vain runsaat puolet viime kesänä saavuttamastaan huippuarvosta.

Venäläisten pörssien kurssimuutokset ovat yleensä huomattavasti suurempia kuin kurssimuutokset useimmissa muissa pörsseissä.

Venäjällä osakemarkkinat lähtivät nousuun raaka-aineiden kallistumisen myötä. Urals-raakaöljyn maailmanmarkkinahinta lähestyi kesäkuun alussa 68 dollaria tynnyriltä, kun huhtikuussa hinta oli alle 50 dollaria. Myös kuparin ja nikkelin hinnat ovat nousseet korkeimmilleen sitten viime vuoden lokakuun.

Toukokuun nousijoita Venäjän pörsseissä olivat energiayhtiöt ja Venäjän suurin pankki Sberbank, kun taas rakennusalan ja vähittäiskaupan yhtiöt olivat laskussa. Energiayhtiöiden kurssit nousivat huolimatta siitä, että niiden alkuvuoden tulokset olivat heikkoja.

Öljyn kallistumisen lisäksi Venäjän osakemarkkinoiden nousua tukivat ruplan vahvistusodotukset. Toukokuussa ruplan keskimääräinen euro-dollari-koriin nähden oli 37,1, kun se huhtikuussa oli 38,3.

Lähde: Suomen Pankki. BOFIT Viikkokatsaus: toimittaja Seija Lainela (bofit@bof.fi)

IVY-alueelta odotettua paremmat talousluvut

■ Bruttokansantuote supistui kahdessaatoista IVY-maassa tammi-huhtikuussa keskimäärin 9,0 prosenttia, raportoi yhteisön oma erillinen tilastokomitea.

Julkistetuista tilastoista selviää edelleen, että maiden teollisuustuotanto laski keskimäärin 16,0 pro-

senttia, kun tuotanto samaan aikaan viime vuonna kasvoi 7,0 prosenttia. Teollisuustuotanto alkoi laskea jo viime vuoden marras-joulukuussa.

Teollisuustuotannon lisäksi komitea kertoi rahtiliikenteen, öljyn ja kaasun putkikuljetukset pois lukien, pudonneen 20 prosenttia edellis-

vuotisesta tasostaan.

Vähittäiskauppa piti sen sijaan paremmin pintansa ja sen myynti supistui tammi-huhtikuussa keskimäärin vain 3,0 prosenttia. Muutos on reaalin, jossa on huomioitu IVY-alueen 14 prosentin kuluttajahintainflaatio.

Finanssikriisi katkaisi Venäjän rahoitusmarkkinoiden uudistumisen

■ Venäjän pankkisektorin kehitystä ovat leimanneet toistuvat kriisit, joista toistaiseksi vakavin oli Venäjän vuoden 1998 ruplakriisi. Kriiseistä huolimatta sektori kehittyi voimakkaasti aina syksyyn 2008 asti, jolloin globaalien finanssikriisin vaikutukset alkoivat heijastua myös paikalliseen pankkisektoriin ja tätä kautta yritysten lainansaantimahdollisuuksiin. Ennen kriisiä kasvussa olivat etenkin ne rahoitusmuodot, jotka eivät vaadi vakuuksia, eli lähinnä leasing ja factoring.

Rakenteeltaan Venäjän pankkisektoria leimaa yhtäältä pirstaleisuus ja toisaalta muutaman suuren, usein valtio-omisteen, pankin hallitseva rooli, todetaan Helsingin kauppakorkeakoulun Cemat-tutkimuskeskuksen vastailmestyneessä Pietarin yritysrahoitusmarkkinoita tarkastelevassa raportissa.

Nykyisessäkin taloustilanteessa Venäjällä on edelleen yli tuhat toimivaa pankkia, mutta finanssikriisin uskotaan karsivan niistä osan ongelmaluottojen realisoituessa. Valtion tukitoimet ovat toistaiseksi pitäneet sektoria pystyssä eikä pankkien kaatumisia ole juuri tapahtunut.

Ulkomaisten pankkien toiminta Venäjällä on vielä suhteellisen vähäistä ja niiden liiketoiminta perustuu pitkälti ulkomaisten asiakkaiden palvelemiseen. Venäläisille pk-yrityksille suunnattuja lainoja on vain harvalla ulkomaalaisomisteisella pankilla.

Suomalaisyrietykset ovat toistaiseksi rahoittaneet Venäjä-investointinsa pääosin emoyhtiön varoin tai suomalaisen pankkilainan turvin. Suhteet venäläispankkeihin ovat olleet melko vähäisiä, sillä Pietarissakin asioidaan pääosin sinne etabloituneiden pohjoismaisten pankkien kanssa. Venäläispankkien toimintaa ei pidetä riittävän tehokkaana ja niiden käyttöä ovat rajoittaneet korkea

korkotaso ja lyhyet laina-ajat.

Finanssikriisi on vaikuttanut suomalaisyritysten Venäjä-toimintoihin lähinnä kohonneena valuuttariskinä, joten ruplan devalvoituminen on toisaalta lisännyt paineita paikallisen rahoituksen käyttöön valuuttakursisirikin pienentämiseksi.

Pohjoismaisia pankkeja suomalaisyritysten edustajat kritisoivat niiden puutteellisesta Venäjän markkinoiden tuntemuksesta ja liiallisesta varovaisuudesta paikallisten toimintojen rahoituksessa. Ongelmaksi mainittiin etenkin se, että monikaan pankki ei hyväksy Venäjällä olevaa omaisuutta lainan vakuudeksi.

Myös haastatellut venäläisyrietykset suhtautuivat venäläisten pankkien toimintaan kriittisesti, joskin pankkisektorin nähtiin kehittyneen finanssikriisiä edeltäneinä parina vuonna. Pankkilainoja ei kuitenkaan ollut käytetty korkeana pysyneen korkotason ja lainansaantiin liittyvän paperisodan vuoksi. Ongelmana olivat erityisesti vakuuksien puute sekä yritystoiminnan läpinäkymättömyys. Samat syyt, eli rahoituksen hakemiseen liittyvä byrokratia ja läpinäkyvyyden vaatimus, olivat myös esteenä julkisen rahoituksen käytölle.

Rahoitusjärjestelyjä leimaavat epäviralliset käytännöt

Rahoituskäytäntöjen suhteen pohjoismaisilla ja venäläisillä pankeilla on melko erilaiset lähtökohdat. Pohjoismaiset pankit rahoittavat länsimaisten asiakkaiden venäläisiä tytäryhtiöitä, jolloin emoyhtiön edellytetään useimmiten osallistuvan prosessiin riskinjakajana, tavallisesti lainojen takaajan roolissa.

Venäläisrahoittajat taas tarjoavat luottojaan suoraan venäläisille pk-yrityksille, joille on suunniteltu omat lainaohjelmat. Lisäksi pienyrityksiä on rahoitettu runsaasti yksityis-

henkilöiden nimissä nostettujen kulutusluottojen avulla. Sekä asiakas että pankki säästyvät tällöin raskaaksi koetulta byrokratialta, joka liittyy varsinaiseen yritysluototukseen.

Mielenkiintoinen erityispiirre on myös venäläisyhtiöiden luottokelpoisuuden arviointi. Osa venäläistoimijoista huomioi sekä virallisen että epävirallisen kirjanpidon, jotka voivat yritysten läpinäkymättömyydestä johtuen poiketa merkittävästi toisistaan. Osa rahoittajista taas toimii vain virallisiin, verottajalle toimitettuihin tilipääöstietoihin nojautuen. Epävirallisen kirjanpidon huomioiminen vaatii pankeilta joka tapauksessa erityisosaamista, resursseja omaisuuden arviointiin sekä luottamusta asiakkaaseen.

Cematin selvityksessä nousikin selkeästi esiin, miten voimakkaasti epäviralliset käytännöt edelleen vaikuttavat virallisten käytäntöjen rinnalla rahoittajan ja rahoitusta hakevan pk-yrityksen välisessä toiminnassa.

Vaikka lainoituksen tarjonta pienyrityksille lisääntyi näennäisesti 2000-luvun talouskasvun vuosina, pysyivät pankkilainat käytännössä monen venäläisen pienyrityksen ulottumattomissa läpinäkyvyydsvaatimuksista johtuen. Venäläiset pienyritykset eivät taas kykene tai halua toimia kokonaan harmaan talouden ulkopuolella.

Virallisen rahoituksen vaikean saatavuuden takia epäviralliset rahoitusmuodot ja rahoituskäytännöt ovat edelleen yleisiä Venäjän pk-sektorilla. Yritysten välinen, suulliseen sopimukseen ja keskinäiseen luottamukseen perustuva tavara-luototus on edelleen yleistä ja tulee todennäköisesti jopa lisääntymään talouskriisin pitkittyessä.

[Jatkuu seuraavalla sivulla](#)

Jatkoa edelliseltä sivulta

Virallisen pankkijärjestelmän rinnalla – ja toisinaan jopa yhteistyössä sen kanssa – toimii myös kilpailevia, epävirallisia rahoituksenvälittäjiä.

Suomalaisten on huomioitava ruplan devalvoituminen

Pitkällä tähtäimellä suomalaisten yritysten pyrkimyksenä on Venäjä-toimintojen rahoittaminen paikallisesti, mutta kriisin yhteydessä kohonnut, jopa 20–30 prosenttiin noussut korkotaso hidastaa tätä kehitystä.

Monet haastatelluissa suomalaisyrityksistä arvioivat kuitenkin valuuttariskin sen verran merkittäväksi, että sen hallitsemiseksi rahoitus kannattaisi toteuttaa paikallisista lähteistä korkeista koroista huolimatta.

Valuuttariski nousukin pahimmaksi ongelmaksi, sillä se on pahentunut ruplan devalvoitumisen yhteydessä. Valuuttariskiin liittyen ongelmaksi koetaan myös se, että yrityksen tuotteiden hinnankorotukset tahtovat laahata kurssivaihtelujen jäljessä, mikä vuorostaan syö kannattavuutta.

Osa yrityksistä ratkaisee tämän ongelman myymällä tuotteitaan valuuttassa tai sitomalla hinnan esimerkiksi dollarin tai euron arvoon. Emoyhtiöiden ja paikallisten pankkien tarjoaman rahoituksen lisäksi suomalaiset yritykset ovat nykyoloissa käyttäneet rahoitusmuotona muun muassa tavarantoimittajien maksuaikojen pidentämistä.

Suomalaisyrityksistä suurimmat olivat päässeet hyödyntämään Venäjän valtion tarjoamia tukitoimia, kuten korkotukia ja etuja. Haastatteluissa nousivat esille lähinnä erilaiset valtion takausjärjestelmät.

*Cematin selvityksessä yritysmarkkinoiden kehitystä selvitettiin erityisesti Pietarissa toimivien suomalaisten ja venäläisten pk-yritysten kannalta. Työryhmään kuuluivat **Polina Heininen, Olli-Matti Mikkola, Päivi Karhunen ja Riitta Kosonen.***

Ruotsalaispankit selviävät 150 miljardin kruunun tappioista Baltiassa

■ Baltialaisten uutislähteiden mukaan Ruotsin rahoitustarkastusvirasto arvio neljän suurimman ruotsalaispankin kykenevän kantamaan Virossa, Latviassa ja Liettuassa syntyviä tappioita yhteensä noin 150 miljardin kruunun eli noin 13,7 miljardin euron verran.

Swedbank, jolla on ruotsalaispankeista eniten liiketoimintaa Baltiassa, kantaa suhteellisesti suurimman riskin. Sen luottokannasta 17 prosenttia on Baltian markkinoilla. Myös SEB-pankin luottokannasta huomattava 13 prosentin osuus on Baltiassa.

Nämä kaksi pankkia ovat myöntäneet Baltissa luottoja yhteensä 366 miljardin kruunun eli noin 33,3 miljardin euron arvosta.

Rahoitustarkastusviraston maltillisen arvion mukaan ruotsalaispankkien luottotappiot voivat nousta noin 15 prosenttiin luottokannasta. Suhteellisesti suurempi riski niillä on kuitenkin Ukrainassa, jossa tappioiden osuus saattaa kohota 38 prosenttiin.

Kotimaassa Ruotsissa pankit selvinnevät sen sijaan vähäisin menetyksin, koska virasto tyytyy arvioissaan 1,5 prosentin luottotappioriskiä.

Säästötoimet iskevät jo palkkoihin Virossa

■ Viron suuryrityksistä kaksi kolmasosaa on viimeksi kuluneella puolivuotiskaudella leikannut työvoimakustannuksiaan henkilöstövähennyksillä, selviää PricewaterhouseCoopersin kokoamista tiedoista.

Yritykset ovat pyrkineet säästämään työvoimakustannuksista irtisanomisten, lomautusten ja työaikalähennysten avulla. Samalla kuitenkin haastateltujen yritysten joukosta löytyi myös sellaisia, jotka eivät vielä

tähän mennessä ole turvautuneet näin radikaaleihin säästötoimiin.

Yritysten toinen tapa leikata työvoimakustannuksia on ollut palkkojen ja palkanlisien alentaminen sekä luontaisetujen karsiminen.

PwC:n selvityksen mukaan joka kolmas yritys on viimeisten kuuden kuukauden aikana alentanut henkilöstönsä peruspalkkoja. Samassa yhteydessä on yleensä myös pienennetty suoritepalkkoja ja bonuksia.

Tilaa Compiler eNews –sähköpostimuistio

VENÄJÄ
UKRAINA
VALKO-VENÄJÄ
KAZAKSTAN
VIRO
LATVIA
LIETTUA
PUOLA

AJANKOHTAISTA MARKKINOILTA

Tiivis talous- ja markkinakatsaus kahden viikon välein suoraan sähköpostiisi. Imestynyt vuodesta 2000.

Kustantaja Oy Compiler Ab.

Tiedustele, pyydä näyttenumero:

Klaus Lehmuskallio: puh. (09) 492 854
email: klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Katso: Talous Markkinat Toimijat Investoinnit

Puola osoitti vahvuutensa EU-vertailussa

■ Eurostatin kesäkuun ensimmäisellä viikolla julkistamien tietojen mukaan Puolan bruttokansantuote kehittyi tammi-maaliskuussa parhaiten koko EU27-alueella. Puolan talouskasvuksi tuli 1,9 prosenttia ja ainoa toinen kasvuun yltänyt maa oli Kypros, jonka bruttokansantuote lisääntyi 1,6 prosenttia.

EU:n euroalueella bruttokansantuote supistui vuositason keskimäärin 2,5 prosenttia.

Koko EU27-alueen vertailun häntäpäässä olivat Latvia (-18,6%), Viro (-15,6%) ja Liettua (-11,8%). Puolan tärkeimmän kauppakumppanin

Saksan talous taantui sekin 6,9 prosenttia.

Puola ei suhteellisesta menetyksestään huolimatta ole suinkaan kiviillä, sillä sen eräät avainalat, kuten autoteollisuus ja elintarviketeollisuus ovat suuresti riippuvaisia tuontikyynnän kehittymisestä EU-maissa ja Venäjällä.

Puola on myös tänä vuonna kättönanut vetovoimaansa ulkomaisien suorien investointien kohteena, koska varsinkin erityistalousalueille perustettujen tuotantolaitosten läh-tökohtana on tähän asti ollut vientiin tähtäävä valmistustoiminta.

Hankkeiden valmistelua ja toteutusta Venäjällä, IVY-maissa, Intiassa ja Kiinassa

Buslink Oy suunnittelee ja kehittää vientiin ja tuontiin liittyviä hankkeita itäisessä Euroopassa sekä osallistuu myös niiden alkuvaiheen toteutukseen.

Toimialojamme ovat teollisuus, tukkukauppa ja vähittäiskauppa. Toimimme paikallisesti kohdemarkkinoilla. Helsingin ohella meillä on toimistot Pietarissa ja Kaunasissa. Meillä on eri maissa pysyvä yhteistyöverkosto, jolla vahvistamme resurssijamme projektikohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Buslinkin palvelulinjat ovat:

Business Linkage

- Verkostoituminen, ulkoistaminen ja alihankinnat

Adviser Service

- Start-up-järjestelyt, johdon konsultointi ja taloushallinnon organisointi

Trade Services

- Markkinoinnin konsultointi sekä käytännön vienti- ja tuontipalvelut

Yhteystiedot:

Toimitusjohtaja
Hannu Kemiläinen
Buslink Oy
Helsinki
Puh: 09-454 8878
Fax: 09-621 1040
buslink@co.inet.fi
www.buslink.fi

Lehti palautti mieliin Puolan olot 20 vuotta sitten

■ Puolan taloustilanne on useisiin muihin maihin verrattuna hyvä, mutta se on huono kun tilannetta verrataan viime vuosien tasoon, jolloin esimerkiksi työllisyystilanne ja ansiotaso ovat jatkuvasti kohentuneet.

Rzeczpospolita-lehden tekemän retrospektiivisen tarkastelun perusteella puolalaisten pitäisi nykyin olla enemmän kuin tyytyväisiä, kun vertailukohtaksi otetaan vuoden 1989 olot.

Mainittuna vuonna Puolan bruttokansantuote supistui 12 prosenttia ja inflaatio oli 585 prosenttia.

Työllisyystilanne oli sen sijaan hyvä vuonna 1989, sillä työttömyysaste oli vain 6,6 prosenttia, kun työttömyysprosentti tällä hetkellä on noin 11 prosenttia.

Hyvinvoinnin leviämistä yhteiskuntaan kuvastaa puolestaan se, että vuonna 1988 väritelevisiovastaanotin maksoi kymmen kuukauden keskipalkan verran, mutta jo vuonna 2007 kansalainen pystyi yhden kuukauden ansioillaan ostamaan 3,6 vastaanotinta.

Puolan taloutta ja hyvinvointia ovat kahdenkymmenen vuoden aikana rakentaneet maataloustuotannon keskittyminen, yksityisen yritystoiminnan voimakas laajentuminen sekä markkinatalouden nopea läpimurto.

Rzeczpospolitan mukaan Puolassa toimi vuonna 1989 vain 800 000 yritystä, joista huomattava osa oli valtionyrityksiä tai julkisia liikelaitoksia. Tällä hetkellä Puolassa on jo yli kolme miljoonaa yritystä, joissa julkisen sektorin rooli on vähäpätöinen.

Ukrainan talous putosi ainakin neljänneksen

■ Ukrainan talouskehityksestä ensimmäisellä vuosineljänneksellä ei ole vielä saatu virallista tietoa, sillä paikallinen tilastovirasto on siirtänyt talouslukujen julkistamisen kesäkuun kolmannelle viikolle.

Presidentti **Viktor Jushtshenko** ilmoitti joka tapauksessa kesäkuun alkupäivinä, että Ukrainan bruttokansantuote supistui tammi-maaliskuussa 23-25 prosenttia. Presidentti perusti tietonsa talousasiantuntijoiden perustamiin tietoihin.

Kasvulukujen viipyminen on herättänyt Ukrainassa huomiota. Yhtenä syynä on pidetty sitä että luvut ovat liian katastrofaalisia liike-elämän nieltäväksi. Ukrainan hallitus päätti joka tapauksessa helmikuussa, ettei bruttokansantuotteen muutoksia raportoida enää kuukausittain, vaan ainoastaan kvartaaleittain.

Todellinen tilanne kerrottava vähintään IMF:lle

Asiaan kiinnitti vakavaa huomiota myös IMF, joka asetti Ukrainalle myöntämänsä valmiusluoton seuraavan maksuerän ehdoksi, että ainakin valuuttarahastolle kerrotaan

todellinen tilanne.

Ukrainassa odotetaan kuitenkin taantumien loivenevan vuoden loppua kohden tultaessa. Asiantuntijat arvioivat tällä hetkellä bruttokansantuotteen laskun jäävän koko vuoden tasolla 8-12 prosenttiin.

Kansainvälinen finanssikriisi hidasti Ukrainan talouskasvua jo viime vuonna, mutta koko vuoden kasvuksi saatiin vielä 2,1 prosenttia. Vuonna 2007 Ukrainan taloudella meni lujaa ja bruttokansantuote kasvoi 7,9 prosenttia, mikä oli kansainvälises-tikin hyvä tulos.

Harmaalla taloudella kolmanneksen osuus

Ukrainassa virallisten taloustilastojen laatiminen on kieltämättä tavallista hankalampaa, koska epävirallisella taloudella on maassa vahva asema. Uutistoimisto Ukrinformin mukaan presidentti kertoi kesäkuun alussa, että tehdyn laskelman mukaan harmaan talouden osuus bruttokansantuotteesta on 31 prosenttia.

Hän lisäsi samalla, että kotimaisen arvion rinnalla Maailmanpankki uskoo harmaan talouden osuuden nousevan jopa 50 prosenttiin.

Miljardien arvosta verotuloja jää saamatta

Harmaan talouden vaikutukset yksinomaan verotukseen ovat niin suuret, että Ukrainan valtio menettää vuositasolla 90 miljardin grivnan eli noin 8,5 miljardin euron verotulot.

Presidentti Jushtshenko vaatii nyt valtion turvallisuuspalvelulta, valtakunnansyyttäjän virastolta ja keskuspankilta tiukkoja otteita kansallisten etujen puolustamiseksi.

Venäjä ehdotti IVY:n viljapoolin perustamista

■ Venäjä, Kazakstan ja Ukraina aikovat perustaa yhteisen työryhmän selvittämään edellytyksiä maiden hallitusten koordinoiman viljapooliin perustamiselle. Ajatuksen Itä-Euroopan suurten viljantuottajamaiden yhteistyöstä esitti presidentti **Dmitri Medvedev** avatessaan Pietarin World Grain Forumin.

Venäjän maatalousministeriön mukaan Mustanmeren alueen viljantuottajamaat voisivat yhteisellä markkinapolitiikallaan edistää maailman viljakaupan pysymistä vakaana.

Venäjällä ja Ukrainassa odotetaan erinomaista viljasatoa. Venäjällä satoennuste oli kesäkuun alussa 80-90 miljoonaa tonnia. Se on hyvä tulos, vaikka se näin jäisi viime vuotista jonkin verran pienemmäksi. Pitemmällä 10-15 vuoden tähtäimellä viljasadot voivat nousta Venäjällä jopa 135 miljoonaan tonniin, mikä tarjoaisi mahdollisuuksia 40-50 miljoonan viljatonniin viintiin.

Ministeriön mukaan 50 miljoonan viljatonnin vienti nostaisi Venäjän markkinaosuuden noin 20 prosenttiin. Johtavien IVY:n maatalousmaiden eli Venäjän, Valko-Venäjän, Ukrainan ja Kazakstanin yhteinen markkinaosuus voisi saman laskelman mukaan nousta 30-35 prosenttiin maailman koko viljakaupasta.

Aloitetta ajava Venäjän maatalousministeriö perustelee viljapoolin perustamista eri syillä. Pooli voisi ensinnäkin suurella markkinaosuudellaan vakauttaa maailman viljamarkkinoita ja estää niiden spekulatiivista manipulointia. Se voisi myös osallistua kansainvälisen viljan varmuusvaraston perustamiseen ja ylläpitoon. Kolmas peruste olisi viljantuotantoon ja viljan jatkojalostukseen tehtävien investointien optimointi kansainvälisen työnjaon puitteissa.

**Compiler
News**

UUTISARKISTO

arkistossa yli 5000
uutista vuosilta
1998-2008

ETSI TIETOA! TUTUSTU!